ڕاگەیاندنی کۆمیتەی ناوەندی حیزبی کۆمۆنیستی ئێران سەبارەت بە هاورێیانی ناسراو بە"فراکسۆنی فەعالییەت بەناوی کۆمەڵە"

ئە و جیاوازیانە ی کە سەبارەت بە بنەماکانی فکری و سیاسی و ریکخراوەیی لە ماوەیەک لەوە پێشەوە لەنێو ڕیزەکانی حیزبی کومونیستی ئیران و کۆمەڵە دا سەری هەڵداو بوو و کەمایەتی یەک لەنێو ئێمەدا نۆینەرایەتیان دەکرد ، ئەمڕۆکانە بەئاستێک گەیشتوە کە ئەو هاورییانە ئیتر بەتەواوی خۆیان نامۆ بەم ڕەوتی ئیمە دەزانن وهەموو نیشانەکان ئەوە دەگەیەنن کە ڕەوتی جیابونەوەی خۆیان بەبێ ڕاگەیاندنی ئاشکرایانە ، بەکردەوە بەسەرەنجام گەیاندوە.

بنەمای سیاسەتی ئێمە بۆ بەرەورووو بوونەوە لەگەڵ ئەم مەسەلەیە لە سەر چەند تەوەرەی سەرەکی دامەزرازوە:

یەکەم: لەروانگەی ئێمەوە سەرهەڵدانی بیری جیاواز لەحیزبێکی سیاسی دا کە گریدراوی خەباتی ناو کۆمەلگایەکی دیاری کراوە، روداویکی سروشتی و ئاسایی یە. کۆمەڵگا کە چین وتویژی جۆراو جۆر، بوونی بزوتنەوەی کۆمەلایەتی جیاواز، هەبوونی مەیل و بۆچوونی فیکری ، سیاسی ،فەرهەنگ وئەخلاق وسوننەتی جۆراو جۆر تییدا، دیاردەیەکە پڕلە حەرەکەت و لە جۆش وخرۆش وخەبات، حیزبێکی سیاسی کەئاوێتەی ژیان و مێژووی وەها کۆمەڵگایەک بووبی بێگومان ململانێ و ڕاستی یەکانی ئەو کۆمەلگایە لە ریزەکانی دا و لە کار و تیکوشانی دا بەشێوەی جۆراوجۆر ڕەنگ دەدەنەوە. بەلام پرسیاری گرینگ ئەوەیە کە ئەو حیزبە لەو کیشەو ململانیە دا، کە تا رادەیەکی زۆر رەنگدانەوەی کیشە واقعیی یەکانی نێو ئەم کۆمەڵگایەیە، لە چ ریگەیەکەوە بە سەلیمی و یەکگرتووی و چالاک خۆی دەرباز دەکات؟

دووەم: ڕەوتی ئێمە ئامڕازی خەباتی کرێکاران و خەڵکی زەحمەتکێش و ستەم لێکراوە، ئەوان مافی خۆیانە بە ووردی ئاگاداری گیروگرفت و کیشەکانی بن لە دیاری کردنی چارە نووسی دا دەور ببینن. لیک دابرانیکی نابەوەختی تەشکیلاتی ئەوتۆ کە نەتوانێ هەلی قەزاوەت کردن، داوەری و بەشداریکردن لەچارەنوسی ئەو ریکخراوەیان بۆ برەخسێنێ ، لەچوار چێوەی سوونەتی هەتا ئێستای رەوتی ئیمە دا نییە. دڵ فرەوان بوون و لە خۆ نیشان دانی لانی زۆری سەبروو و تەحەموول لە کاتی سەر هەلدانی ناکۆکیە سیاسیەکاندا، وەک فەرهەنگ و نەریتێک، بەهۆی تێگەیشتن لەم ڕاستییە بوە.

سێهەم: ئەم حیزبە بەرهەمی چەند دەیە کار و تێکۆشان و خەبات و لەخۆ بوردوویی یە. گەلێک ئینسانی هەلکەوتوو و لێبراو لەپێناوی ئەم حیزبە و ئامانج و ڕێبازەکەی دا گیانیان بەختکردوە. بۆ ڕێبەرایەتی ئەم حیزبە ڕەوا نییە و ناتوانێ لەئاست هەر هەولێک کە بیهەوێ ئیدامەکاری ئەو حیزبە و نەریتی شورشگیرانە و پێشرەوی تووشی مەترسی بکات، بێدەنگ بێت، بەڵکوو پیویستە لەکاتی خۆیدا و ڕاشکاوانە و بە پابەند بوون بە بەڕێوەبردنی ئەو ئەرکانەی کەپێی ئەسپێردراوە ، هەم لە بواری سیاسی و هەم لەبواری تەشکیلاتی یەوە پارێزگاری لە بوون و لە تێکۆشانی بکات.

به پشت بەستن بە وەها هەلویستێک بوو کە لە ماوەی ساڵانی ڕابردوودا بەردەوام هاوڕێیانی کەمایەتی نێو حیزب کە لەگەڵ بنەمای فیکری و ڕێبازی ڕەسمی حیزب ناتەبا بوون، هاندەدران کە زۆرترین هەوڵی خۆیان ئاراستەی ڕوونکردنەوەی لایەنە سیاسی ، فیکری و بەرنامەی یەکانی ئەم جیاوازیانە بکەن. ناوەند و تریبۆنەکانی حیزبی بەردەوام بەڕووی بلاوکردنەوەی ڕوانگەو بۆ چونەکانیان ئاوەلا بووە. بەداخەوە ئەوان لەم بوارە لەبارە هەتا کاتی کۆنگرەی ١٣ی کۆمەڵە کەلکێکی ئەوتۆیان وەرنەگرت و لە بەرانبەر پێداگریەکانی ئێمە بەردەوام تەئکیدی یان دەکرد کەئەوان لەگەڵ بنەما فیکری و ستراتیژی سیاسی و بەرنامەی ئەم حیزبە کێشەیەکیان نی یە و ناکۆک نین. پێداگری یان لەسەر فەعالیەت بەناوی کۆمەڵەشەوە تەنانەت مەسەلەی کوردستانی بوون، یان سەرتاسەری بوونی کۆمەڵەی جێگای پەسەندی ئەوانی بەناڕونی و لە تارمایی دا هێشتبۆوە. ئەوان دەیان ووت کە هەوڵدەدەن تەنیا شکڵ وقەوارەی تەشکیلاتی ئەم ڕەوتە بگۆڕن. بەڵام سەرەڕای هەر خویندنەوەیەک کەئەوان بۆ مەسەلەکەی خۆیان هەیانبوو، ئاشکرابوو کە: یەکەم: ئەوان خوازیاری هەڵوەشانەوەی حیزبی کۆمۆنیستی ئێرانن.

دووهەم: لەگەڵ ستراتێژ و گەلێک هەلویستی سیاسی و شێوەی کار و هەڵسووڕانی ئەم حیزبە لە کوردستان و لە ئێران بە گشتی دژایەتی بنەڕەتی یان هەیە. چونکە لە ڕاستی دا کەسانێک کە لەگەڵ شکڵی سەرتاسەری هەڵسووڕانی ئەم حیزبە، بەرنامە و ستراتێژی سیاسی ئەو دژایەتی یەکیان نەبێ و گۆیا تەنیا خوازیاری گۆڕانکاری لە پێکهاتەی تەشکیلاتی دابن، بێگومان دەتوانن لەکەش و هەوایەکی سیاسی و بە گیانێکی یەکگرتوویی خوازانە، سەرەڕای هەبوونی ئەم ڕوانگەیەش لەنێوو ڕیزەکانی ئەو حیزبەدا درێژە بەهەڵسوڕانی خۆیان بدەن. بەڵام کردەوەی ئەم هاوڕێ یانە نیشانی دەدا کە دژایەتی ئەوان زۆر ئەولاتر لەتێبینییەکی تەشکیلاتی سەبارەت بەناو و پێکهاتەی ریکخراوەییە. ئەم ڕاستی یە سەرەنجام لەسەروبەندی کۆنگرەی ١٣ی کۆمەڵە دا ئاشکراتر خۆی دەرخست.

هاوڕێیانی ئۆپۆزسیۆن، پاش تێپەڕبوونی ٤ساڵ لە دەرچونی یەکەم نامیلکەیان کە بە ئیمزای ٧کەس و لەژێرناوی "پێویستی فەعالیەت بەناوی کۆمەڵە" بلاوبۆوە، لەمانگی پوشپەڕی ١٣٨٧و بەر لە بەڕێوە چونی کۆنگرەی ١٣ی کۆمەڵە بەیانیەی خۆیان لەژێر ناوی "فراکسیۆنی فەعالیەت بەناوی کۆمەڵە" ڕاگەیاند. ناوەڕۆکی ئەم بەیانییە نیشانی دا کە جیاوازی ئەوان نەک هەر لە سەر پێکهاتەی ریکخراوەیی و یان دژایەتی لەگەڵ سیاسەتێکی دیاریکراو ، بەلکوو ناتەبایی لە گەل بەتێکڕای حیزبی کۆمۆنیستی ئێران بە بەرنامەو ستراتیژی سیاسی ئەو حیزبە وە و لە گەل بەرنامەی کۆمەڵە بۆ کۆمەلگای کوردستان بوو. ئەم ڕاگەیاندنە لەکۆنگرەی ١٣ی کۆمەڵە بەبەشداری ئەم هاوڕێیانە بە چڕو پڕی قسەی لەسەر کرا. ئەم هەل وبوارەشیان هەبوو کەوردەکاریەکانی شی بکەنەوە.

بەشدارانی کۆنگرە چالاکانە را و بۆچونی خۆیان لە سەر ئەو بەیانیە دەربڕی. لەم کۆنگرەیەدا بێجگە لەنوێنەرانی هەڵبژێراو، سەرجەم ئەندامانی حیزب بەگشتی و تەشکیلاتی کوردستان واتە کۆمەڵە ش بۆیان هەبوو لە کۆبونەوەکانی کونگرەدا بەشدار بن و ژمارەیەکی بەرچاویش بەشداری یان کرد. قسە و باسەکانی کۆنگرەو بەیانیەی خودی ئەم هاوڕێ یانە سەلماندی کە ناکۆکی

سەرەکی تەنیا سەبارەت بەچوارچێوەی تەشکیلاتی و هەڵسوڕان بەم یان بەوناو نی یە، بەڵکو سەبارەت بەتێکڕای بنەمافیکری ، سیاسی ، ستراتیژی و بەرنامەیی یەکانی ئێمەیە. ئەوان لەکاتی قسەوباسەکانی کۆنگرە تەنانەت ژمارەیەک لەو هاوڕێیانەش کە پێشتر هۆگرییان بەوان هەبوو، لەدەست دا. سەرەرای روون بونی ناوەرۆکی هەلویستی کونگرە، بەپێی پەیرەوی نێوخۆ، کۆنگرەی ١٣ی کۆمەڵە، بڕیاری نیهایی سەبارەت بە بەرەسمی ناسین یان نەناسینی فراکسیۆنی ،بە پلینۆمی کۆمیتەی ناوەندی حیزب سپارد.

ماوەیەکی کورت دوای بەڕێوە چوونی کۆنگرە، قسەو باس و بابەتەکانی لە تەلەویزیۆن و ڕادیۆی کۆمەڵەوە بڵاوکرانەوە. بەیانیەکەیان لەبڵاوکراوەی ڕەسمی حیزبدا لە چاپ درا و ڕەخنەی سیاسی لێ گیرا. هەتا ئەو کاتەحیزب بە پەیرەویکردن لەسوونەتەکانی خۆی وبەتێگەیشتن لەپێگەی کۆمەڵایەتی خۆی و هەستیارێک کەخەڵک بەرانبەر بەمەسەلە نێوو خۆییەکانی ئەم ڕەوتە لەخۆیانی نیشان دەدەن، بەردەوام هەوڵی دەدا کەئەم هاوڕێیانە هان بدات کە ناوەڕۆکی ناکۆکییە سیاسی یەکانی خۆیان زیاتر ڕوون بکەنەوە. بەڵام لەماوەی ٧مانگێک کەبەسەر کۆنگرەی ١٣ی کۆمەڵەدا تێپەڕ دەبێ، ئەم هاوڕێ یانە هیچ هەوڵێکیان بۆ ڕوونتر کردنەوەی بنەما فیکری وسیاسی یەکانی خۆیان و وەڵام دانەوە بەو پرسیارانەی کەخۆیان ئاڕاستەیان کردوە، نەداوە و لەو هەل و ئیمکانە کە بۆ شیکاری بۆ چونەکانیان لەبەر دەمیان بوە، کەڵکیان وەرنەگرتوە. بەداخەوە بەجێگای ئەوە بەردەوام درێژەیان بەکارشکێنی تەشکیلاتی و پێ شێل کردنی پەیڕەو و بریارە حیزبیەکان داوە، کەدواتر بەهێنانەوەی نمونە ئاماژەیان پێ دەکەین.

پلینۆمی چوارەمی کۆمیتەی ناوەندی حیزب کە ئەندامانی کۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵەش تێیدا بەشدار بوون، بەسەرنج دان بەو قسەوباسانەی کە لەکۆنگرەی ١٣ی کۆمەڵەدا هاتبونە ئاراوە، بەم ئاکامە گەیشت کەناوەرۆکی بەیانیەی ڕاگەیاندنی مەوجودیەتی "فراکسیۆنی فەعالیەت بەناوی کۆمەڵە" وە بەتەواوی لەگەڵ بەرنامە و بنەمای ستراتیژی سیاسی ، سیاسەت و تاکتیکەکانی حیزبی کومونیستی ئیران وکۆمەڵە ناتەبایە و کردەوەی ئەم هاوڕێیانە لەژێر ئەم ناوە لەڕاستی دا سەرەتای دروست کردنی تەشکیلاتێکە لەنێو تەشکیلاتی حیزبدا. پلینۆم بە پێی ئەو ئەرکانەی کەلەبواری پاراستنی یەکگرتویی ریزەکانی حیزب وکۆمەڵە لەسەرشانی بوو پاش لێکدانەوەی لایەنە جۆراو جۆرەکانی مەسەلەکە، ئەم "فراکسیۆنەی" بەڕەسمی نەناسی ولە بەرانبەریش دا بەپێی پەیرەوی نێو خۆی حیزب ئەم مافەی بۆ ئەو هاوڕێیانە تەئکید کردەوە کەئەوان دەتوانن لەڕێگای گۆڤار و بڵاوکراوە و ڕاگەیاندنەکانی حیزبی یەوە، بیرو ڕا وبۆچونەکانی خۆیان بەئاگاداری تەشکیلات و کۆمەڵگا بگەێنن و بەمجۆرە داوای لەم هاوڕێیانە کرد کە وەک کەمایەتی یەکی ڕێکخراوەیی بە یارمەتی ئەم ئامرازانەی کە لە بەردەستیان دایە ڕوانگە و بۆچونەکانی خۆیان پەرە پێ بدەن.

بەڵام ئەم هاوڕێیانە بەرانبەر بە بڕیاری کۆمیتەی ناوەندی نەتەنیا سەرنجیان نەدایە بیرورای گشتی نوێنەرانی کۆنگرەو ئەندامانی تەشکیلات بەڵکو لەئاست بڕیارنامە و هەڵوێستی پلینۆمی کۆمیتە ناوەندی حیزب سەبارەت بەڕەسمیەت نەناسینی "فراکسیۆن" سەرپێچی یان کرد و سەرەڕای هەموو هەوڵەکان، ئاگادار کردنەوە و ڕەخنەگرتن لەلایەن ڕێبەرایەتی حیزب و ئاگادار

کردنەوەکانی یەک لەدوای یەکی ئەندامانی حیزب لەکۆبوونەوەکاندا هەلسوکەوتی تەشکیلات شکێنانەی خۆیان چڕوپڕتر کردەوە و دەستیان دایە ڕێکخستن و دامەزراندنی ریکخراویکی جیاواز لەنێو ریکخراوی ئیمەدا و بەکردەوە حیزبی کومونیستی ئیران و کۆمەڵەیان کردە پێگەیەک بۆ بەرەو پێش بردنی پرۆژە سیاسی و تەشکیلاتی یەکانی خۆیان لەدەرەوەی تەشکیلات دا.

دەرکردنی ڕاگەیاندنی ئاشکرا بە ناوی فراکسیون کە ڕاشکاوانە لەدژی یەکگرتوویی ئیرادەی سیاسی کۆمەڵەدا بوو، پێکهێنانی کۆڕ و کۆمەڵی فراکسیۆنی و ڕێبەرایەتی کردنی بە بەشداری و حزوری کەسانی غەیرە تەشکیلاتی، کردەوەی سەرەرەرۆیانەی یەک لەدوای یەک بەبێ ئاگاداری و مۆڵەتی ئۆرگانە تەشکیلاتی یەکان و بەمەبەستی لاواز کردنی ئیعتباری ئۆرگانە حیزبییەکان، پێکهێنانی ڕێکخراوی تایبەتی لایەنگرانی خۆیان لەشاری سلیمانی، ڕێکخستنی بنکەی سنوری بە مەبەستی گەیاندنی نامیلکەو بڵاوکراوەکانیان بۆ ناوەوەی ولات، پەیوەندی گرتن لەگەڵ ژمارەیەک لەهەڵسوڕاوانی تەشکیلاتی لەنێو خۆی کوردستان بەبێ لەبەرچاو گرتنی پەیڕەوی هەتا ئێستای تێکۆشانی حیزبی لەم بوارەداو بەبێ ئاگاداری ئۆرگانی پەیوەندیدار ، کەوتنە شوێن پرۆژەی گوفتوگۆی جیاواز لە گەل باڵە جۆراو جۆرەکانی دابڕاو لەکۆمەڵە و پەیوەندی گرتن لە گەلیان ، ئامادەکاری ئیمکاناتی ماددی وتەشکیلاتی بۆ بەرەو پێش بردنی ئەم پرۆژانە، تەحریمی ڕێ ورەسمی ڕۆژی کۆمەڵە و هەوڵی چڕ و پڕ بۆ بێ ڕەونەق کردنی ئەم مەراسیمە لەهەموو شوێنێک. سەرجەمی ئەوانە تەنیا چەند لایەنێک لەکردەوەی تشکیلات شکێنانە و هەوڵی سەربە خۆی ئەو هاوڕێیانە لە کاری ڕێکخراوەیی لە مانگەکانی ڕابردوودا بوە. ئەم کەسایەنە سەرجەمی ئەم هەوڵە ناحیزبی یانەیان لەکاتێک دا بەڕێوە بردوە کە هەتا کوو ئێستاش بەشێوەی ڕەسمی ڕیزی خۆیان لەم حیزبە جیانەکردۆتەوە.

هەموو ئەو بەڵگە و نمونانە نیشانەی ئەم ڕاستی یە ساکارەیە کە جەمعی ناسراو بە"فراکسیۆنی فەعالیەت بەناوی کۆمەڵە" دەمێکە بەکردەوە لەڕیزەکانی کۆمەڵەو حیزبی کومونیستی ئیران دا نەماون وخۆیان لەچوار چێوەی ئەو ریکخراوەیە بردۆتە دەرەوە، کردەوەی ئەم هاوڕییانە، جیابونەوەی حاشاهەڵنەگری تەشکیلاتی ئەوان کەلەبنەمای فیکری و ستراتیژی سیاسی جیاوازی ئەوانەوە سەرچاوەی گرتوە، بەئاشکرا بەهەموو کەس دەسەلمێنێ. خۆپاراستنی ئەوان لەڕاگەیاندنی ڕەسمی ئەم جیابونەوەیە بەهۆی نەزۆکی سیاسی و ستراتیژیکی ڕێبازێک کە گرتویانەتە بەر و بە هۆی لاوازیان لە بواری ڕێکخراوەیی دا، هیچ گۆرانکاریەک لەناوەڕۆکی مەسەلەکەدا پێک ناهێنێ.

کۆمیتەی ناوەندی حیزبی کومونیستی ئیران وکۆمیتەی ناوەندی کۆمەڵە لەکۆبوونەوەی هاوبەشی خۆیان دا ڕۆژی یەک شەممە یەکی مارسی ٢٠٠٩بەهەڵسەنگاندنێکی سە رجە م کار و تێکۆشانی ئەم هاوڕێیانە بەتایبەت لەقۆناغی ڕاگەیاندنی فراکسیۆنەوە هەتا ئێستاکە، درێژە کێشانی ئەم هەل و مەرجەی بەئیجابی لێک نەدایەوەو بەم ئاکامە گەیشت کەزیاتر لەوە ناتوانێ ڕێگە بدات کە ئەم جەمعە وەک پێگەیەک لە حیزبی کومونیستی ئیران و لە کۆمەڵە، تەشکیلاتی کوردستانی حیزب، بەمەبەستی بەرەو پێش بردنی پرۆژەیەک کە لەگەڵ بنەمای ئامانج وستراتیژی سیاسی وبەرنامەیی ڕەوتی ئیمە ناکۆکە، کەڵک وەربگرن. لەڕاستی دا ئەمە ویستی ڕاستەقینەی ئەوانە کە لە دەرەوەی

ئەم حیزبە و لەدەرەوەی تەشکیلاتی کوردستان بمێننەوە و سەربەخۆ لەم تەشکیلاتە کارو چالاکی خۆیان بەرەو پێش بەرن.

بڵاوکردنەوەی ئەم ڕاگەیاندنە تەنیا ڕەسمیەت بە کردەوەی واقعی و جیایی تەشکیلاتی ئەوان دەدات و بەم جۆرە کاری هاوبەش و هەڵسوڕانی ئەم هاوڕێ یانە لەگەڵ حیزبی ئێمە کۆتایی پێ دێت. گومانی تێدانییە خەڵکی کوردستان کەسالآنێکە لە نیزیکەوە ئاگاداری فەرهەنگی خەباتی حیزبین وخەباتی حیزبی بەپێشکەوتنێکی مێژوویی و یەکێک لەدەسکەوتە بەنرخەکانی خەباتی خۆیان لە دژی ڕژێمی دیکتاتۆری کۆماری ئیسلامی و هەوڵدان بۆ گەیشتن بە داخوازی یەکانیانی دەزانن، ئەم ڕاستی یە قبوڵ دەکەن کەهەبوونی بیری جیاواز و ڕوانگەی جۆراو جۆرو تەنانەت جیایی ودابڕان لەڕیزی حیزبەکاندا بەشێکی جیانەکراوە لەڕاستی یەکانی کۆمەڵگایەکی حیزبییە. کاتێک کە ناکۆکی لە سەر بنەمای فیکری و ستراتیژی سیاسی جیایی و دابڕانی لێدەکەوێتەوە، ڕووداني ئەم دیاردەیە دەبێ وەک ڕاستیەک قەبووڵ بکرێ و هەوڵ بدرێ کەبەهەنگاوی پێشکەوتوانەو شارستانییانە، خەسارەتەکانی بەلانی کەم بگات ولەم ڕێگایەوە یارمەتی بەبردنە سەری فەرهەنگی سیاسی لەکۆمەڵگادا بدرێ.

کومیتەی ناوەندی حیزبی کومونیستی ئیران

٩ی مارسی ٢٠٠٩زایینی

١٩ی رەشەمەی ١٣٨٧هەتاوی